

Paweł Barut
Ul. Handlowa 7
38-423 Targowiska

URZĄD MIASTA KROSNA
Biuro Rady Miasta
wpl. 08.01.2024
dn. 08.01.2024
L.dz. 152.1.2024.A
podpis *P. Barut*

URZĄD MIASTA KROSNA
ul. Staszica 2
wpl. 05.01.2024
dn. 05.01.2024
L.dz. 1031/24/P
podpis *BR*

PETYCJA

Targowiska 02.01.2024 r.
PRZEWODNICZĄCY RADY

109
Zbigniew Kubit
Rada Miasta Krosna

ul. Staszica 2
38-400 Krosno

Zwracam się do Rady Miasta Krosna z wnioskiem o ustanowienie pomnikiem przyrody wiekowego drzewa dębu, rosnącego w Krośnie na działce nr 874/1 (przy kościele św. Wojciecha).

Jak wynika z ekspertyzy dendrologicznej sporządzonej na zlecenie Urzędu Miasta Krosno w roku 2011 przez Rzecznawcę Ministra Środowiska, jest to najstarsze i najokazalsze drzewo w Krośnie. „*Poddany ekspertyzie dąb, jest najstarszym, najpotężniejszym i najwyższym wśród sędziwych drzew występujących w granicach administracyjnych Miasta Krosna, z tych względów powinien być nadal pieczołowicie pielęgnowany i zabezpieczany, dlatego należy rozważyć możliwość objęcia go ochroną prawną w postaci pomnika przyrody ożywionej.*” - cytat z ekspertyzy sporządzonej przez Janusza J. Guzika.

Z rozmowy i korespondencji którą prowadziłem z Wydziałem Komunalnym Ochrony Środowiska Miasta Krosna wynika, że w wyniku zabiegów pielęgnacyjnych kondycja dębu uległa znaczącej poprawie.

Petycję składałem w interesie publicznym. Dotyczy ona dobra wspólnego czyli w tym przypadku ochrony prawnej żywego przedstawiciela przyrody, który nie jedno mógł by „powiedzieć” o prawdziwej historii Krosna, a który do tej pory z niewiadomych mi względów nie zdobył tak dużego uznania wśród miłośników historii Miasta Krosna, by uczynić go pomnikiem przyrody.

Oświadczam iż wyrażam zgodę na ujawnienie moich danych osobowych czyli w przypadku publikacji petycji na stronie internetowej, zgadzam się na publikację moich danych osobowych jako podmiotu wnoszącego petycję wraz z załączonym do petycji załącznikiem.

Bardzo proszę o poinformowanie mnie pisemnie o terminie ustalonym do rozpatrzenia petycji oraz o terminie udostępnienia petycji na stronie internetowej.

Załączniki:

- 1) Ekspertyza Dendrologiczna Rzecznawcy Ministra Środowiska sporządzona przez Janusz J. Guzik.

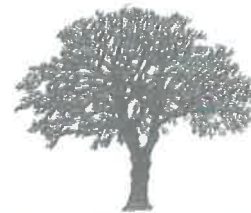
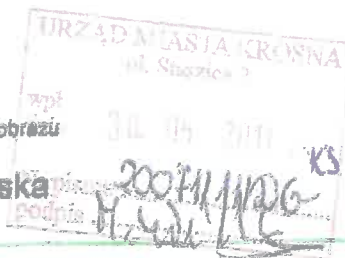
Z poważaniem,

Paweł Barut

Janusz J. Guzik

mgr inż. Kształtowania Terenów Zieleni Architekt Krajobrazu

Rzecznik Ministra Środowiska

Janusz Guzik - Pracownia Architektonicznego Kształtowania Krajobrazu OGRÓD
Krakowska 131 38-400 Krosno

Ekspertyza dendrologiczna

Temat:

**Ekspertyza dendrologiczna dębu
rosnącego w w pasie drogowym
ulicy Korczyńskiej, na wzniesieniu obok zabytko-
wego kościółka p. w. św. Wojciecha w Krośnie**

**Zleciłodawca:
Gmina Krosno**

**piśmo znak: KS.X-7021.1.10.2011.B1
z dnia 17.05. 2011 r.**

1. Wstępny opis i usytuowanie drzewa

Przedmiotem opracowania jest **dąb szypułkowy *Quercus robur* L.** rosnący w pasie drogowym remontowanej ulicy Korczyńskiej w Krośnie, leżącej w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 991 relacji Lutcza - Krosno. Drzewo to jest umiejscowione w na 18 kilometrze+658 metrze tej drogi, po jej prawej stronie. Rośnie ono w przykoronowej części stoku, 3 - metrowej wysokości skarpy, o nachyleniu około 60° i wystawie wschodnio-południowej. Drzewo to sąsiaduje od północnego zachodu z terenem wokółkościelnym zabytkowego, drewnianego kościoła św. Wojciecha wpisanego wraz z otaczającym go terenem do rejestru zabytków pod nr A-146 z 16.05.1989 roku. Pień drzewa umiejscowiony jest w całości w obrębie pasa drogowego, natomiast większa część korony, jak i jego system korzeniowy, znajdują się w przestrzeni objętej strefą ochrony konserwatorskiej. Drewniany kościół św. Wojciecha zbudowany został w XV w. w miejscu dawnej XI w. Świątyni, na tzw. Przedmieściu Górnym, (obecna dzielnica Krosna - Zawodzie), gdzie w X w. istniała najstarsza część miasta. Dąb rośnie w odległości 25 metrów od wschodniej ściany kościoła (prezbiterium), na wysokości 289,56 metrów n.p.m., w przykulminacyjnej części wzniesienia, którego dominantą wysokościową jest kościółek św. Wojciecha, posadowiony 1,84 metra wyżej, to jest na rzędnej terenowej 291,4 m. Wokół kościółka, w sąsiedztwie placu wokółkościelnego (dawny cmentarz) rosną inne, znacznie młodsze i mniej okazałe drzewa towarzyszące dębowi, głównie: robinie akacjowe, kłony, czeremchy i lipy. Przedmiotowy dąb jest bez wątpienia **najbardziej okazałym z tych drzew.** Usytuowanie drzewa w terenie zobrazowano na fragmencie mapy sytuacyjno-wysokościowej z wrysowanym projektem przebudowy ulicy Korczyńskiej w skali 1:500, stanowiącej załącznik graficzny do niniejszej ekspertyzy.

2. Podstawowe dane dendrometryczne

- obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm nad ziemią (od poziomu wyższego) = 507 cm,

Janusz Guzik
31.05.2011

Ekspertyzy
dendrologiczne

Inwentaryzacja
zieleni

Oceny zdrowotności
drzew

Zabezpieczanie drzew
na placach budowy

Projekty
zagospodarowania
terenu

Projekty zieleni

Projekty
rewitalizacji parków

Raporty
oddziaływania inwestycji
na środowisko

Ochrona przyrody

Krakowska 131
38-400 Krosno
POLSKA

NIP
684 160 16 16

Regon
370245450

Telefon
013 432 37 51

Mobil
0-500 845 031

e-mail
archikraj@wo.pl

- wysokość drzewa – około 20-21 m
- średnica korony – około 16 m
- wiek - około 400 lat, obliczono według metody stosowanej przez dra Cezarego Pacyniaka, bazując na podstawowym parametrze jakim jest średnica (obwód) pnia.

3. Opis drzewa

Korona drzewa nie jest symetryczna. Najbardziej rozbudowana jest w kierunku południowo-zachodnim i północno-zachodnim. Odzwierciedleniem narysu rzutu pionowego korony, jest układ korzeniowy drzewa. Ryzosfera zabudowana jest przez główne, rozłokowane niemal poziomo 2 nabiegi korzeniowe, o średnicach przy pniu około 80 i 70 cm, które podtrzymują drzewo przytwierdzając je do podłoża w przykoronowej części skarpy w układzie północny-wschód – południowy zachód. Kolejne nabiegi, kotwią drzewo w gruncie od strony północnej i północno-zachodniej (teren przykościelny). Stwierdza się zupełny brak nabiegów od strony stoku skarpy, to jest od strony wschodnio-południowej.

4. Arkusz ewidencyjny drzewa

Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy, *Quercus robur* L.

Wymiary drzewa:

- obwód/średnica pnia na wys. 1,3m /cm/	-	507
- średnica korony /m/	-	16
- wysokość drzewa /m/	-	21

Określenie ogólnego stanu zdrowotnego

Czas badania – koniec maj 2011 roku

A. Aparat asymilacyjny

1. Rozwój (wielkość, deformacje) - znakomita większość liści posiada przyrastającą na wielkość (maj), żywozieloną, intensywnie nasyconą kolorem blaszkę standardowego rozmiaru, bez de formacji i zniekształceń

2. Występowanie nekroz, przebarwień - nie stwierdzono

3. Występowanie owadów (na podstawie śladów, uszkodzeń) - nie stwierdzono

4. Występowanie grzybów

- nie stwierdzono

B. Korona

1. Kształt - zdeformowana, niesymetryczna, spłaszczona równolegle do kierunku przebiegu korony skarpy, oraz rozbudowana w stronę północno-zachodnią, nieco zdeformowana poprzez odcięcie, wygnicie kilku grubych konarów, od strony południowej

2. Zagęszczenie - korona prawidłowo zagęszczona

3. Występowanie suszu - sporadyczne, do 5% posusz cienkich gałązek

4. Występowanie owadów - nie
stwierdzono

5. Występowanie grzybów - nie stwierdzono

6. Występowanie uszkodzeń:

wyłamany kilkadziesiąt lat temu jeden z głównych wierzchołków drzewa, prawdopodobnie na skutek oddziaływań wiatrowych.

C. Pień

1. Ilość pni - jeden

2. Odchylenie pnia od pionu - 2-3 ° w kierunku północnym (odskarpowym)

3. Uszkodzenia pnia - Centralny ubytek kominowy otwarty, otwarcia ubytki wgłębne w pniu o wymiarach: 1,4 x 0,3; 0,4 x 1,2; 1,3 x 0,4; 0,35 x 0,7; 3,0 x 0,5 m. Szerokość ściany pnia w okolicach ubytków około 30 -40 -60 cm

4. Występowanie owadów - nie stwierdza się

5. Występowanie grzybów - zgnilizna wewnętrzna pnia kostkowa i miękka

D. Korzenie

1. Występowanie uszkodzeń - 0.2% podczas prowadzonych robót drogowych

2. Występowanie grzybów - nie stwierdza się

3. Występowanie owadów - mrówki

E. Gleba

1. Powierzchnia - w 98% oddychająca, porośnięta trawą, przepuszczalna dla wody i powietrza

2. Urodzajność - gleba urodzajna, warstwa silnie próchniczna miąższości

około 25 cm

3. Struktura	- średnio przepuszczalna, zwięzła
4. Zanieczyszczenia	- nie stwierdza się
5. Litologia:	-warstwy łupkowo-piaskowe w wypiętrzeniu antykliny Potoka, dołem na głębokości około 3,0 metra przechodzące w lity piaskowice

F. Przyczyny obecnego stanu

1. Silne wiatry - wylamany kilkadziesiąt lat temu jeden z głównych wierzchołków
2. Niskie temperatury - nie
3. Nadmiar wody - nie
4. Niedobór wody - nie
5. Występowanie ścieków - nie
6. Prace inżynieryjne - nie
7. Zanieczyszczenia powietrza
dymy pyły - nie
8. Zaniedbania w pielęgnacji – nie zabezpieczono powierzchni wylamania jednego z głównych konarów wierzchołkowych, które miało miejsce kilkadziesiąt lat temu

9. Zanieczyszczenie gleby - nie
10. Erozja gleby - nie
11. Uszkodzenia mechaniczne - nie
12. Uderzenia piorunowe – brak, nie występują

G. Proponowane zabiegi pielęgnacyjne

1. Usunięcie drzewa - nie
2. Wykopanie karpy - nie
3. Cięcia
 - a/ sanitarne - za 3-4 lata drobny posusz
 - b/ poprawiające statykę
 - obniżenie wierzchołka- nie
 - wyrównanie masy korony - nie
 - c/ prześwietlające - nie

d/ techniczne	- nie
4. Rany powierzchniowe	- brak
5. Ubytki drewna	- nie zabezpieczać
6. Wiązania sztywne	- nie wymaga
7. Wiązania linowe	- trzy sztuki które założono 4-5 lat temu są wystarczające
8. Założenie siatki na wlot ubytków	- 3 sztuki na ubytki dolne, górne pozostawić ptakom (np. dla sów)
9. Wykonanie zadaszzenia, okapu	- nie wymaga
10. Wykonanie podpory	- nie
11. Wykonanie odciążu	- nie
12. Nawożenie	- nie potrzebuje
13. Podlewanie	- nie
14. Wycięcie	
a/ odrostów	- nie posiada
b/ samosiewów	- nie
15. Zabiegi ochrony roślin	- nie
16. Napowietrzenie korzeni	- nie
17. Wykonanie ekranu korzeniowego	- nie
18. Urobek do wywozu	- nie dotyczy
a/ grubizna	ilość-.....
b/ gałęzie	ilość-.....
c/ karpina	ilość-.....
d/ zanieczyszczenia	ilość-.....

H. Przewidywany ogólny nakład pracy na ww. zabiegi w godzinach

- założenie siatek o drobnych oczkach ze stali ocynkowanej – 4 rbg

Uwaga!

Proponowane zabiegi pielęgnacyjne - założenie siatek na dolne wloty ubytku kominowego oraz zabezpieczenie powierzchni cięć korzeni, wykonane mają być zgodnie z zasadami pielęgnowania drzew wydanymi przez *European Arboricultural Council (EAC)* „*European treeworker*” 2002, przy zachowaniu rygorów bezpieczeństwa dla osób i mienia w rejonie prowadzenia prac.

5. Stanowienie zagrożenia drzewa dla ruchu drogowego

Drzewo rośnie w niezmiennym przez setki lat otaczającym go ukształtowaniu terenu. Roboty drogowe prowadzone przed laty w związku z budową i utrzymaniem ulicy Korezyńskiej, nie naruszały jak dotąd ryzosfery poprzerastanej korzeniami drzewa. Najwięcej kontrowersji i obaw odnośnie oddziaływania na drzewo wywołał będący obecnie w trakcie realizacji remont i przebudowa ulicy Korezyńskiej. Zakłada on na odcinku jej sąsiedowania z drzewem, umocnienie podstawy skarpy na której ono rośnie żelbetowym murem oporowym podtrzymującym i zabezpieczającym stok skarpy. Wiąże się z tym roboty ziemne polegające na wykonaniu w odległości około 1,2 metra od południowej strony pnia drzewa, pionowej ściany wykopu, wykonaniu zbrojonej lawy fundamentowej na jego dnie, a następnie żelbetowej pionowej ściany oporowej, której zadaniem będzie podtrzymywanie skarpy wraz z rosnącym na niej dębem. Jak wykazały obserwacje i badania pionowej ściany wykopu wykonanego przez drogowców, drzewo w tej partii ryzosfery nie posiadało niemal zupełnie korzeni szkieletowych (prócz jednego o średnicy 45 mm). Najczęściej, w 85% występowały tu korzenie drobne o średnicach 0,5 – 2 mm, i małe 2-5 mm (około 10%). Ilość usuniętej biomasy korzeni w obrębie odstępionej, odsklepionej pionowej ściany wykopu jest marginalna i wynosić może niespełna 0,2% całej masy korzeni drzewa.

6. Wnioski podsumowujące

1. Drzewo powinno być zachowane
2. Poddany ekspertyzie dąb, jest najstarszym, najpotężniejszym i najwyższym wśród sędziwych drzew występujących w granicach administracyjnych Miasta Krosna, z tych względów powinien być nadal pieczołowicie pielęgnowany i zabezpieczany, dlatego należy rozważyć możliwość objęcia go ochroną prawną w postaci pomnika przyrody ożywionej.
3. Budowa planowanego pionowego muru oporowego wystającego w sąsiedztwie dębu 105 cm ponad poziom asfaltu drogi i związane z tym roboty ziemne, nie wpłyną negatywnie na statykę drzewa. Wręcz przeciwnie – ustabilizują podstawę skarpy na której rośnie drzewo.
4. Drzewo od strony wykopu nie wykształciło niemal zupełnie systemu korzeniowego, dlatego nie został on od tej strony zubożony czy naruszony. Poszarpane, nieliczne, drobne korzonki sterujące ze ścianą wykopu należy przyciąć ostrym sekatorem dwuostrzowym na równi ze ścianą, gładkim cięciem, prostopadłym do osi korzenia. Powierzchnie cięć należy bezzwłocznie zabezpieczyć jednym z preparatów ochronnych np. *Funaben*, *Lackbalsam*, *Santar SM*, nie dopuszczając do przesuszenia korzeni.
5. Założenie siatek na dolne wloty ubytku kominowego pnia powinno zabezpieczyć jego wnętrze np. przed podłożeniem ognia.
6. Drzewo rośnie w niezmiennym przez setki lat podłożu, w przykoronowej części skarpy. Takie usytuowanie wymusiło, zwłaszcza na jego systemie korzeniowym wykształcenie nabiegów korzeniowych stabilizujących je zwłaszcza w układzie północny-wschód – południowy-zachód, w tym od strony najczęściej wiejących wiatrów.
7. Pusty w środku pień drzewa, mimo posiadanych kilku dolnych otworów wlotowych ubytku

kominowego, nadal zachowuje najbardziej efektywną pod względem wytrzymałościowym po przecie (wypełnionym walcu) formę „rury”, o dodatkowo pogrubionych jej ściankach na odcinkach sąsiadujących z otworami wlotowymi ubytku kominowego.

8. Celem zachowania dotychczasowych warunków oddziaływań wiatrowych, między innymi ważnego efektu „rozczesywania”, nie należy usuwać rosnących w sąsiedztwie dębu innych drzew.
9. Po wybudowaniu ściany oporowej u podstawy skarpy, przestrzeń między systemem korzeniowym drzewa, a ścianą oporową, należy odpowiednio zagęścić i ustabilizować w sposób nie naruszający istniejącego układu i struktury warstw piaskowo-lupkowych, które głębiej, bliżej osi pnia drzewa przerastane są jego systemem korzeniowym.

Janusz J. Guzik
Rzecznik
Ministra Ochrony Środowiska
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
nr: 0457

Krosno, 28 maj 2011 r.

A=50.00
 Ls=50.00m
 I=28.6479°
 xkp=48.76m
 ykp=8.19m
 Hk=2.06m
 xs=24.79m
 ts=33.76m
 tk=17.07m

R=50.0m
 Ls=26.03m
 KZl=58.48°
 c=29.83°

początek proj. szlaku typu "mukla"
 km 18+732.55
 otm. służbowa NO
 km 18-729.89
 kraj. służbowa ścieżkowa str. P
 km 18+724.65 Typ I
 Proj. służbowa w szlaku
 km 18+724.65 Typ II
 koniec proj. szlaku typu "mukla"
 km 18+726.40

KKK
 KM 18+709.20
 KKP - PKK
 KM 18+683.16

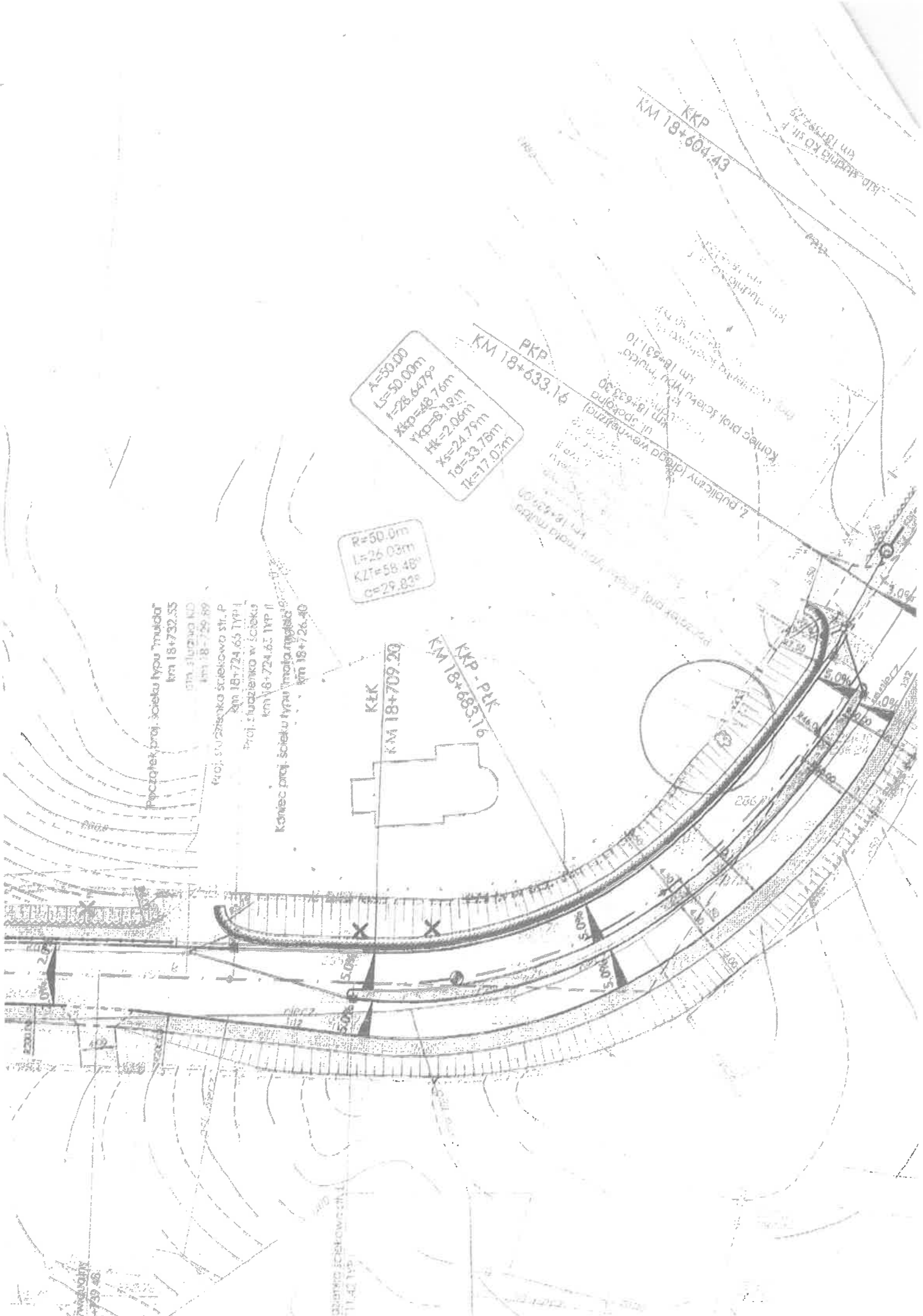
KKP
 KM 18+604.43

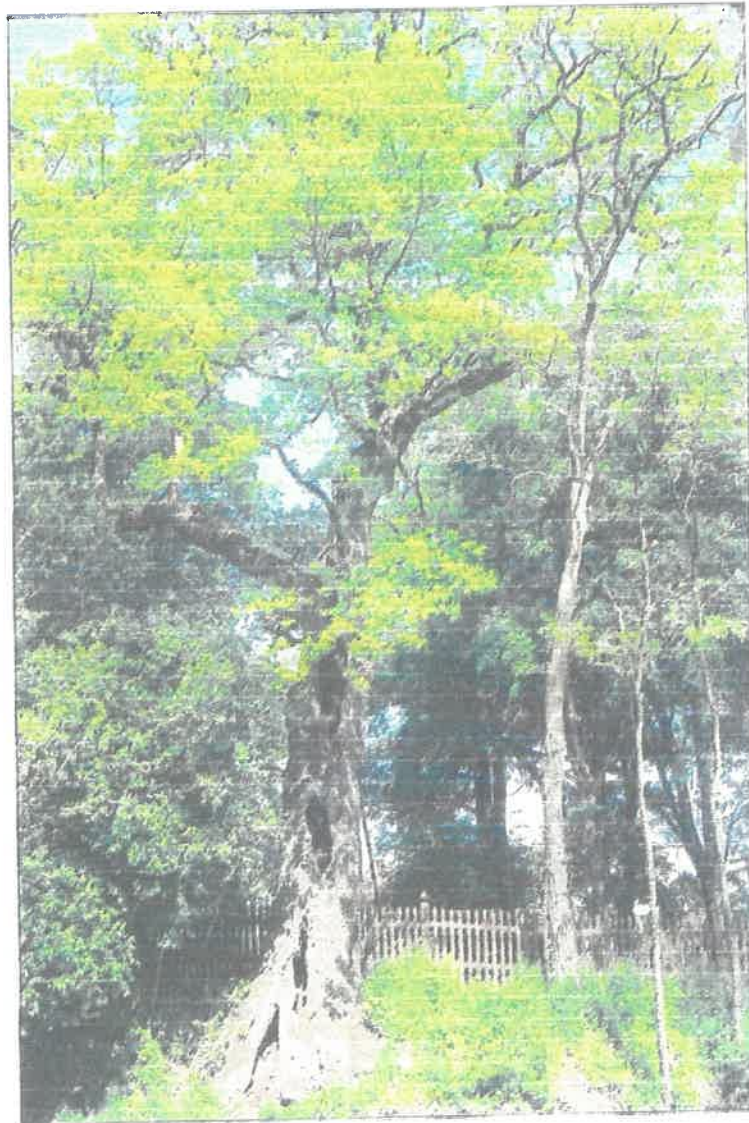
PKP
 KM 18+633.16

PKP
 KM 18+633.16

01.188+81 wst
 koniec proj. szlaku typu "mukla"
 00.889+81 wst
 początek in
 00.889+81 wst
 początek in

00.889+81 wst
 początek in
 00.889+81 wst
 początek in

Fot. 1. Dąb, widok ogólny drzewa od strony południowej

Fot. 2. Dąb, widok od strony południowej z podstawy skarpy

Fot. 3. Dąb, widok od strony południowej po wykonaniu wykopu dla ściany oporowej